

EESTI ÕPILASESINDUSTE LIIT

Tegevusaruanne 2010

Käesolevas aruandes antakse ülevaade Eesti Õpilasesinduste Liidu (edaspidi EÕEL) eesmärkidest ja Liidu töökorraldusest perioodil märts 2010 - märts 2011 valdkondade kaupa. Eraldi on lisas välja toodud meediakajastus.

EÕELi põhikirjalised eesmärgid:

1. esindada Eesti õpilaste ja õpilasesinduste huve ja arvamusi avalikkuse ees, suhetes riigiasutustega
1. ning rahvusvahelisel tasandil;
2. aidata kaasa õpilasesinduste koostööle ning kogemuste vahetamisele;
3. seista õpilasesinduste demokraatliku arengu ja järjepideva tegevuse eest Eestis; kaitsta õpilaste ja
4. õpilasesinduste õigusi;
5. seista hariduse kvaliteedi, õpikeskkonna parandamise ja õpimotivatsiooni tõstmise eest;
6. parandada õpilaste vaba aja sisustamise võimalusi, tihendada õpilaste omavahelist suhtlemist;
7. informeerida õpilasi Eesti ja rahvusvahelise hariduselu kohta;
8. suurendada noorte osalust ja aidata kaasa kodanikuühiskonna arengule.

Oma tegevust hindab 2010/11 juhatus viiepalli süsteemis tugeva neljaga. Rõhku pandi liikmete arvu suurendamisele, avalikele väljaütlemistele (sh meedias) ning uute ja vanade koostööpartneritega suhtlemisele.

Juhatuse koosseis 2010/11:

Kristo Peterson - esimees (kuni 07.11.2010)

Gerrit Lääne - aseesimees (kuni 29.10.2010), liikmete valdkonna juht

Elis Tootsman - kultuuri ja kommunikatsiooni valdkond

Toomas Laigu – avaliku poliitika valdkonna juht

Edgar Rootalu - esimehe kohusetäitja (08.11.2010) , hariduspoliitika juht (kuni 08.11.2010)

Susanna Paeväli - aseesimehe kohusetäitja (08.11.2010), sotsiaalpoliitika juht

ÜLDINE AVALIK POLIITIKA

Avaliku poliitika (AP) valdkond muutus aasta jooksul nii sisult kui vormilt. 2010. aasta kevadel jagunes algself ühtne valdkond juhatuse vahetumisel haridus- ja sotsiaalpoliitika juhatuse liikme (Edgar Rootalu ja Susanna Paeväli) ning avaliku poliitika arendusjuhi juhatuse liikme (Toomas Laigu) vahel. Novembrikuus toimus taaskordne ümberjaotumine, millega avaliku poliitika üldjuhiks (ja hariduspoliitika juhiks) määrati Toomas Laigu ning Susanna Paeväli jäi vastutavaks sotsiaalpoliitika eest. Edgar Rootalu kui esimees ja endine hariduspoliitika vastutaja oli üldisesse valdkondlikusse tegevusse igati kaasatud. Pidevalt toimusid koos avaliku poliitika eksperdi Eimar Veldrega sisekoosolekud, kus arutati läbi sisulised ja üldisemad temaatilised küsimused, nt koolirõõmu programm, küpsuseksamid, võrdlustabel, karjääriõpe ja arenguvestlused või AP töögrupi arengukava lähemalt. Avaliku poliitika sisetiim toimib praeguseni, kuigi mitte väga efektiivselt, sest pole kujunenud kindlat vajadust saada iga kahe nädala tagant kokku. Tegutsemine on pigem vajaduse korral. Avaliku poliitika sisetiimi kuuluvad ka kõikide töörühmade ning korraldusmeeskondade juhid. Eesmärgiks on kogu AP tegevust koordineerida ning ühiselt seatud eesmärgid ellu viia, tehes koostööd ja abistades üksteist.

Põhiline muutus, mis AP valdkonda tuli, oligi just AP töögrupis väiksemate funktsionaalsete töörühmade moodustamine, kes tegelevad kindla valdkonnaga. Nendeks valdkondadeks on praegu: õpilasõigused, kutseharidus, karjääriõpe, avaliku poliitika meedia ja ka väärtuskasvatus ning koolitoit.

Sügisel loodi uus süsteem, kuidas liikmeid vastu võtta - põhjalik infokiri, kus on võimalus määrata enda staatus töörühmas (huviline või liige) ning link vanadele protokollidele kodulehel. Kõik uued töögrupi liikmed võetakse vastu juhatuse otsusega. Toimus AP tänuõhtu, kus peeti meeles kõiki liikmeid nende töökate sammude eest AP töögrupis. On toimunud kaks diskussiooniõhtut ning mitmed filmiõhtud, et töögrupi liikmed paremini üksteist tunneksid.

Koostati Kodanikuühiskonna Sihtkapitali (KÜSK) avaliku poliitika ja katusorganisatsioonide teemaline projekt, mille taotlus jäi kahjuks rahastuseta. Idee on hea ning eesmärk on ideed täiendades leida teostamiseks rahastus.

OBESSU (EÕELi rahvusvaheline katusorganisatsioon) kutsus kokku kooliõpilaste õiguste teemalise töögrupi, kuhu kuulub Toomas Laigu. Veebruaris toimus õpilasõiguste teemaline Study Session Ungaris, Budapestis, mida korraldas avaliku poliitika meeskonna liige Marili Niidumaa ning millest võtsid osa Mirell Jänes ja Edgar Rootalu. Ka EÕEL on pööranud sel aastal tähelepanu õpilaste õiguste teadvustamisele, mille tulemusena on loodud sellega tegelev töörühm.

Selleks, et arendada vastastikust koostööd ja suurendada teadlikkust organisatsioonide tegevustest ning edasistest sammudest, osaleti Eesti Noorteühenduste Liidu ja Eesti Üliõpilaskondade Liidu üldkoosolekutel.

Toimub koostöö eKooli haldajatega, EÕEL esindaja on ka eKooli nõustajate kogus, mis alustab peatselt tööd.

Lastekaitse Liidu ja EÕEL koostöös korraldatud projekti “101 Last Toompeale” teemavaliku ettepanek (karjääriteenuste vajalikkus) tuli EÕEL poolt. Konverentsi eelfoorumite materjal on olnud EÕELi karjääriõppe töögrupile sisendiks uue otsustusdokumendi sisu kokkupanemisel.

Eesti Haridusstrateegia 2020

Haridusstrateegiat loovad koostöös Haridusfoorum, Eesti Koostöö Kogu ja Haridusministeerium. Dokumendi kirjutamiseks loodi kolm ekspertgruppi – õppeprotsessi, hariduskorralduse ja haridusele ligipääsu ekspertgrupid. EÕELi esindavad kogu töös Edgar Rootalu õppeprotsessi töögrupis ja Eimar Veldre haridusele ligipääsu töögrupis. Osaletud on pea kõigil seminaridel ja koosolekutel, mis strateegia loomise jaoks läbi viidud on. Kogu dokument toetab EÕELi põhilist seisukohta: Õppimise ja õpetamise keskseks protsessiks on õppija areng. Strateegia valmimise tähtajaks on kokkulepitud sügis 2011.

Euroopa kvalifikatsiooniraamistikud

Euroopa Liit (EL) on arendamas ühtset elukestva õppe ruumi, mille keskmeks on õpiväljundite põhine lähenemisviis. 23. aprillil 2008 võtsid Euroopa Parlament ja Nõukogu vastu soovitusel Euroopa ühtse elukestva õppe kvalifikatsiooniraamistiku (EQF) rakendamiseks. Kvalifikatsiooni mõistetakse seejuures kui hindamise tulemusena ametlikult tunnustatud kompetentsust. EQF-s on 8 kvalifikatsioonitaset, kus kompetentsust kirjeldatakse õpiväljundite terminites, mis on jagatud kolme rühma: teadmised, oskused ning iseseisvuse ja vastutuse ulatus. EQF on võrdlusraamistik, mis seostab omavahel EL riikide kvalifikatsioonisüsteemid ja seeläbi aitab eri maade kvalifikatsioone vastastikku arusaadavamaks ja võrreldavaks muuta. Nende eesmärkide saavutamise olulise vahendina nähakse riiklike kvalifikatsiooniraamistike (national qualifications framework) loomist. Kuigi riiklike kvalifikatsiooniraamistike loomine ei ole kohustuslik, on enamik EL liikmesriike, sh Eesti sellise tee valinud. Selleks, et kvalifikatsioonid oleks õiglasel ja mõistetaval, kutsus Haridusministeerium kokku vastava töögrupi, milles osalesid erinevate huvigruppide esindajad. EÕELi esindas töögrupi töös Edgar Rootalu.

Avaliku poliitika hooajakoolid

2010. aastal toimus avaliku poliitika Kevadkool, Suvekool, Sügiskool ning 2011. aasta veebruaris ka Talvekool.

Suvekooli põhifookuses oli noorte osalus. Viidi läbi ka koolitoidu, regionaalsete liitude ning riigikogu valimiste platvormi ja eraõpetuse töögrupide arutelusid.

Sügiskooli põhifookuses olid riiklikud ning koolide õppekavad. Läbivate teemade osas tehti grupitöö, mis kujunes väga põnevaks aruteluks. Toimus minidebatt, kus arutati õpilase ja õpilasesinduse rolli üle kooli juhtimises.

Talvekool põhifookuses oli argumentatsioon ning poliitiline väitlus. Erinevate erakondade esindajad võtsid osa ning demonstreerisid asjast huvitatutele seda, kuidas praktikas toimub poliitiline arvamuste avaldamine ning väitlemine.

Praegu leiavad aset ettevalmistused järjekordseks kevadkooliks. Seekordse hooajakooli teemaks on vabatahtlik tegevus ning õpilaste panus kodanikuühiskonna arendamiseks.

Töörühmad:

Avaliku poliitika meedia

Tiim sai alguses hoo sisse, kuid juhi lahkumise tõttu jäi see praegu hetkel seisma. Töögrupp tegeleb nii pildistamise kui ka AP teemade meediasse suunamisega ning on kindlalt toetav partner erinevate meedialaste pakkumiste otsustamisel.

AP juhil Toomas Laigul on väga head suhted nii Postimehe ajakirjaniku Alo Rauni, Pealtnägija saatejuhi Mihkel Kärmase, ringvaate, terevisiooni kui ka vikerraadio ja KoolON saate tegijatega. Pidevalt täienevad kontaktid, sest oleme võtnud endale sihiks rohkem panustada meie tegevuste kajastamisele ja läbi selle meie eesmärkide elluviimine.

“**Õpilaste Eesti 2015**” riigikoguvalimiste platvormi meeskonna tegevus enne meeskonna kokkukutsumist oli suhtlemine nii Keskerakonna, Sotsiaaldemokraatide kui ka teiste erakondadega. Tagasiside oli väga positiivne ning mõned erakonnad kasutasid meie platvormi ideid oma hariduspoliitika peatükkides.

Küpsuseksamid

Küpsuseksamid on olnud Liidus väga oluline teema juba aastaid. Sellel aastal võttis Edgar Rootalu enda ühe suureks eesmärgiks küpsuseksamite temaatika ning avalikkuse tähelepanu võitmine meie ettepanekule muuta keskkooli lõpetamise korda. Suve lõpul ning sügise hakul tegelesime ka meeskonna kokkukutsumisega ja olime tihedalt suhtluses ka HTMiga(nendega sai ka kohtumine peetud). Seoses ümberkorraldustega, kus Edgar asus täitma EÕELi esimehe kohustusi on küpsuseksamite vedamine olnud Toomas Laigu teha ning talle on abiks Edvard Ljulko (varasemalt oli avaliku poliitika ekspert), Eimar Veldre (praegune AP ekspert) ning Edgar Rootalu. Oleme käinud väga mitmetel kohtumistel erinevate haridusmaastiku ekspertide ja otsustajatega, nt Olav Aarna, Peeter Kreitzberg, Robert Lippin jpt.

Nüüd pärast ekspertkohtumisi võtame sihiks aineliidud ning arutada ka realselt plaani elluviimise tegevustesse, sest eesmärk on hea ning seda toetatakse, kuid nähakse vaid

küsimärke plaani rakendamisel. Tagasiside on olnud positiivne ning revolutsioonilise idee elluviimist jätkatakse. Kokku oleme saanud ka detailsema visioonidokumendi ja ettevalmistanud näidisülesanded potentsiaalsest eksamist.

Uuringutiimi tööühm

Uuringutiimi süsteemile on põhi alla loodud, sest näeme et uuringutiimi vajab EÕEL ning EÕEL tahab paremini oma liikmeid kui ka õpilasi tundma õppida. Lisaks saime kokku ka PRAXISega, kes on nüüdseks ka meie koostööpartner. Koostöö on kahepoolne (nemad aitavad meil küsitlusi ning uuringuid koostada ja teha kokkuvõtteid, meie kaudu nad saavad levitada oma küsitlusi ja jõuda nt õpilasteni paremini välja). Välja kuulutatud on ka konkurs, et saada juurde uusi liikmeid uuringutiimi. Koostööd on hakatud tegema ka ERRiga.

Õpilasoiguste tööühm

Facebooki ja twitteri lehed, kus on välja toodud õpilaste õigused ja kohustused ning seda, kus toimuvad aktuaalsete teemade kohta arutelud.

Koostööd on tehtud Pealtnägijaga, millele järgnes väga tuline ja elav arutelu väga mitmetes internetiajalehtede kommentaarides ja ka facebookis.

Oleme teinud arvukalt koosolekuid, mis on olnud väga produktiivsed ja huvitavad.

Plaanime teha infopäevi, millest esimene testversioon toimub üldkoosolekul ja tulemas on ka aruteluõhtu õpilaste õiguste ja kohustuste teemal, 16.aprilli õhtul.

Alustasime ka oma õpilasoiguste sarjaga, kuhu ootame lugusid, mis annaksid edasi meie koolides realselt toimuva seisukorra.

Võrdlustabel

Märtsis said kõik Pärnu linna 9. klassi õpilased teha teadlikuma koolivaliku kasutades äsja valminud veebilehte www.koolid.ee. Sellest portaalist areneb välja funktsionaalsem üle-Eestiline koolide võrdlustabel, mis vähendab eksamitulemuste põhjal tehtavate pingeridade mõjukust kooli valimisel. Pärnu koolide võrdlustabel kõrvutab üldhariduskoole laia valiku tunnuste põhjal. Kevadel kogutakse kõigi tabelit kasutanud õpilaste käest tagasisidet, et projekti lõppstaadiumis veebirakendust õpilaste soovitude ja arvamuste põhjal võimalikult kasutajasõbralikuks vormida.

Pärnu koolide võrdlustabelit on kajastatud Postimehes, Pärnu Postimehes, Delfis, ERR uudistesaadetes, Pärnu raadios ja teistes meediaväljaannetes. Sellel algatusel on ka oma Facebooki leht, mis kajastab viimaseid uudiseid seoses võrdlustabeli arenguga.

Projekti pilootosa Pärnus on ellu viidud koostöös Pärnu linna Noortekoguga. Pärnu poolelt on põhilisteks eestvedajateks olnud hariduskomisjoni esimees Riin Leas, noortekogu esimees Andraš Tšitškan ja tehnilise lahenduse elluviija Andres Selgoja. Andmeid koolide kohta on aidanud koguda Noortekogu tegusad aktivistid.

Hindamise teemalisel väärtuskasvatusekonverentsil 2.detsembril Tartus osales Toomas Laigu, kus arutleti koolide hindamise kui ka hindamise üle koolides. Kas praegune riigieksamite edetabel on oma olemuselt produktiivne ning kas koole peaks võrdlema veel mõne tunnuse abil. Kuivõrd peaks koolides hindama numbriliselt ja kuivõrd kujundavalt õpilast ka sisuliselt toetada tema õpingutes.

Kutseharidus

Koguti läbi väikse küsitluse, erinevate osapoolte arvamust kutsekoolide murekohtade osas (õpetajad, huvijuhid ja 1 õpilane). Pandi kirja kutseõppeasutuste seaduse (KÕS) ettepanekud ning edastati haridus- ja teadusministeeriumile (HTM).

HTM töögrupi kõikidel koosolekutel on siamaani esindaja osalenud (esimesel koosolekul Kristo Peterson ja ülejäänutel Kalev Kodzis), kus peamine eesmärk on kaitsta õpilaste positsioone, et õpilasvaenulikud asjad seadusse ei saaks.

Toimused kohtumised: Innove, Kutsekoda, HTM, Majandus- ja kommunikatsiooniministeeriumiga, et üksteise plaanidega kursis olla.

Informeeriti EÕELi liikmeskutsekoolide avatud uste päevasid üldlistis ja kodukal.

Karjääriõpe

Töörühm sai alguse suve lõpus ning tööle asuti erinevate küsitluste läbiviimisega ning pandi paika ka esialgne õpilaste nägemus hindamissüsteemi muutmisest. Pärast väikest pausi liiguti edasi ning panustati õpetaja raamatu arendamisele, koostööpartneritega suhtlemisele ja pandi paika õpilaste reaalne seisukoht.

AP ARENDUSTEGEVUS:

AP töögrupi arengukava

Seda koostasid Jane Kalnapenkis ja Erki Vellama. Töögrupile idee ning teostus sobib ning nüüd tuleb vaid sealseid märkuseid ja ideid silme ees hoida, et veelgi kiiremini areneda ja kõrgustesse tõusta. Töögrupi arengukava raames kaasati ka vilistlasi, kellele anti võimalus anda enda ajast ning käia välja ideid, mida muuta paremaks ning mis võivad olla peamised võimalused ja ohud antud töögrupile. Arengukava hakkab iga paari kuu tagant arutelu alla tooma AP juht, kes hoiab sellega järjepidevusel silma peal.

AP töögrupi liikmesvestlused

Vestlusi viidi läbi 5 tk, kuid on tehtud väga mitmeid vestlusi uue süsteemi alusel, mis annab võimaluse vestluse läbiviijal juba varem märgata olulisi kohti ja võimalikke ideid, mida küsida ning tal on võimalik rahulikult protokollida samal ajal vesteldes.

Koolitoit

Suvel oli kohtumine sotsiaalministeeriumis (SoM), kus oli arutluse all koolitoidu tervislikkus ja maksumus. Koolitoidu raha tuleb HTMist, kuid SoM koostab toiteväärtuste tabeli. Kvaliteedi

parandamiseks lisaraha olevat raske leida, mistõttu seal valdkonnas suuri paranemisi loota pole. Koolitoit vastab toiteväärtuste tabelile, kuid koolilõuna täpset kalorsust on raske mõõta. Suve lõpus tegi EÕEL koolitoidu teemal küsitluse, mille kokkuvõte on EÕELi kodulehel lisana olemas. Küsitlusele vastas 93 õpilast ning selle eesmärk oli saada teada õpilaste eelistused koolitoidu osas.

Septembris külastas Eestit OBESSU bus tour „Lights on Rights“, mille raames korraldasime Tallinna Raekoja platsil 12. Septembril meelevalduse „Gümnaasist on näljas“. Meelevalduse eesmärk oli tõstatada ühiskonnas koolitoidu küsimus. Eelkõige oli meelevaldus suunatud poliitikutele ning ajakirjanikele, et jõuda tulevikus gümnaasiumi tasuta koolitoiduni. Kohal oli umbes 100 inimest. Meelevaldusele järgnes meediakajastus: ETV Terevisioonis, Linnalehes, Vikerraadios. Mainiti ka päevalehtedes (Postimees, Eesti Päevaleht) ning internetiväljaannetes. Mitmed erakonnad võtsid tasuta koolitoidu oma programmi, kuid meie ja selle otsest seost on raske tuvastada.

Kohtumisel Tervise Arengu Instituudiga (TAI) toodi välja, et rohkem oleks vaja uuringuid või küsitlusi koolitoidu teemadel. Sellelt kohtumiselt tuli Toiduklubi idee, mille mudelit hetkel koolitoidu töörühm valmistab. Ilmselt on plaanis ka projekt, pilootkool on olemas. Projekti eesmärk on populariseerida tervislikku ja maitsvat toitu kodudes ja koolis.

Koolirõõm

Koolirõõmu idee tekkis 2010 aasta novembris. Kiri algatada üleriiklik kampaania läks välja HTMi, SoMi, Lastekaitse Liidule (LKL), Õpetajate Liidule (EÕL), Koolijuhtide Liidule. Kohtumistel SoMi, EÕLi ja LKLiga leiti, et LKLi Koolirahu mõtet ei ole vaja dubleerida. Jõuti järeldusele, et on vaja midagi teistmoodi. Jõuti otsusele, et hakatakse välja andma Koolirõõmu auhinda/statuuti, mida antakse iga aasta välja 2-3. Koolirõõmu auhinna taga oleks üle 10 noortega tegeleva organisatsiooni ja institutsiooni. Hetkel toimub rõõmsa kooli kriteeriumite väljatöötamine.

Õpilaskohus

Haridusministri käskkirjaga loodi kooli turvalisuse töörühm, mis on „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 44 „Vaimse ja füüsilise turvalisuse tagamine“ ning § 58 „Tugi- ja mõjutusmeetmete rakendamine“ temaatiline töörühm, mille ülesandeks on töötada välja koolidele suunised vaimse ja füüsilise turvalisuse tagamiseks ning tugi- ja mõjutusmeetmete tõhusaks rakendamiseks. Lisaks töötada välja kooli kodukorra näidis ning kirjeldada erinevate osapoolte (lapsevanem, koolijuht, kooli pidaja, tugispets maavalitsus, Haridus-ja Teadusministeerium, psühholoogilise eksperthinnangu koostaja, lastekaitsespetsialist, võimalik lasteombudsman tulevikus) roll selles skeemis.

Töörühma tegevuse käigus toetatakse 9. juunil 2010 vastu võetud põhikooli- ja gümnaasiumiseadusele ja teistele asjakohastele dokumentidele. Töörühma töö käigus ei looda õigusakte, koolituskavu vms. Eesmärgiks on koolielu erinevate osapoolte koostöös eelpool toodud teemad läbi rääkida ja kirjeldada olemasolevas seadusandlikus süsteemis

võimalikult hästi toimivad suhtlus- ja tegutsemisliinid ning toetada kodu ja kooli turvalise õpikeskkonna kindlustamisel.

EÕEL töötas välja juhismaterjali Õpilaskohtu mudeli, mille eeskujuks võeti Haljala gümnaasiumis läbi viidud Aukohus. HTMi saadetud materjalid ootavad hetkel tagasisidet.

Noortest lähtuv tervisekasvatus

Projekt, mis toimus aastatel 2009-2010.a, sai raha jäägi kasutamiseks HTMilt loa jätkamiseks. Koostöös Eesti Seksuaaltervise Liiduga (ESTL) jätkati projekti 2010. aasta lõpuni. Toimused erinevad koolitused ja rühmatööd noortele mitte ainult seksuaaltervise teemadel vaid laiemal teemade valikuga, sh tervislik toitumine, vaimne tervis ja heaolu. Solarises toimunud noorte elustiilipäeval esindas EÕEL projekti tervisliku toitumise töötoaga, kus räägiti noortega nende toitumisharjumustest ning soovitatavatest toitumisharjumustest ning toitumisega seotud tervisehäiretest. Projekti esitleti Soomes Eesti ja Soome ühiskonverentsil noorte seksuaalhariduse teemal. Antud projekti idee oli soomlastele võõras ning pälvis kiitust.

Integratsioon

Õpilasesinduste Assambleega on saavutatud isiklik kontakt ning idee teha õpilasvahetuse projekti eesti ja venekeelsete noorte vahel on olemas. Projekti koostamine saab alguse pärast EÕELi XXIII üldkoosolekut.

Kokkuvõte

Sügisese üldkoosolekul sai vastu võetud nii haridusplatvorm kui ka riigikogu valimiste platvorm, mis on olulised dokumendid EÕELi Liidu jaoks, et veelgi konkreetsemalt ja paremini seista õpilaste soovide, arvamuste ja huvide eest. Nüüd on meil täpne alus, mille najale toetuda, kui meiega koostööd teha soovitakse. Lisaks võtsime vastu ka hea Liidu arengukava, mis kannab edasi meie eesmärki veelgi kvaliteetsemalt õpilaspoliitikat ajada.

Süsteemne planeerimine ning üleandmine on olulised märksõnad jätkusuutlikkuses. Oleme tegemas uuele AP juhile selged instruksioonid ning märkmed, millele toetuda oma tegevuses. Kindlasti on oluliseks ka pikem planeerimine ja vastavalt ka reaalsete sammude otsimine jõudmaks seatud sihini. Loodud sai ka AP kaustik nii füüsiliselt kui ka internetis, millel on sisukas ülesehitus ja palju toetavat materjali.

Leiame ühiselt, et avalik poliitika on läinud väga mastaapseks valdkonnaks, millele on vaja selget ülesehitust ja töötegemise kultuuri, et kõik head ideed ellu viia. Oleme jõudnud verstepostini, kus on hea toetuda ja vaadata edasisi suundasid, sest tuleb julgelt võtta aega maha ja prioriteete seada, järgmistel aastatel tuleb sellega enam tegeleda kindlasti. Möödunud aastal laiendati AP valdkonda, kuid lõpetati rahvusvaheliste suhete (RS) tööühm, mistõttu RS-i ülesanded kandusid üle juhatusele.

LIIKMETE VALDKOND

Liikmete valdkond ning liikmete valdkonna töögrupp keskenduvad õpilasesinduste ning õpilasesindajate vajaduste ning arenemisvõimaluste kaardistamisele ning sellele arengule kaasaaitamiseks lahenduste otsimisele.

Enne uute plaanide koostamist kohtus liikmete valdkonna uus juht eelmiste liikmete valdkonna juhtidega ja liikmete valdkonna nõuniku Uku Talmariga. Saadi ülevaade valdkonnas varem tehtu kohta ja mis on jäänud teostamata. Värvati uus arendusjuht Karin Pool. Üheskoos analüüsiti ja selgitati välja liidu liikmete vajadused ning koostati tegevuskava.

Töögrupp

Varasematest algatustest on nüüdseks ellu viidud liikmete valdkonna töögrupi loomise idee (Getter Grossthalilt). Moodustati 6-liikmeline töögrupp, mille eesmärgiks seati õpilasesinduste ja õpilasesindajate vajadustele keskendumine ning arenemisvõimaluste kaardistamine.

Liikmete valdkonna töögrupi liikmed käivad koolides EÕELi tutvustamas ning uusi aktiviste värbamas. See on võimalus töögrupi liikmetele õppida tundma EÕELi veelgi põhjalikumalt, saada avaliku esinemise kogemus ning kogeda teiste noortega kontaktloomise erinevaid vorme.

Infotunnid

Töögrupp töötas välja infotundideks kõik vajalikud materjalid. Koostati kindel kava, mida infotundi andes järgitakse. Alates novembrikuust, mil infotundide süsteem hoo sisse sai, on liikmete valdkonna töögrupi liikmed kokku andnud 15 infotundi ja jaganud EÕELi kohta infot 650-le Eesti õpilasele. Ära tuleb mainida töögrupi liikme Marili Niidumaa poolt antud infotund 2x200 õpilasele.

Üldkoosolek

Liikmete valdkonna arendusjuht määrati sügisese üldkoosoleku korraldustiimi ja EÕELi meeskonna vaheliseks kontaktisikuks. Oktoober kulus täielikult üldkoosoleku ettevalmistamisele.

Üldkoosolekul reklaamiti koolituste tellimise võimalust, ÕE eneseanalüüsiankeedi kasutamist ning infotunde. Huvi infotundide vastu tundis 11 õpilasesindust, millest 7 ka edukalt läbi viidi. Äratati huvi valdkonna vastu ning töögrupp sai 2 uut liiget.

Koolitused

Valdkond vahendab liikmeskoolidele ja teistele sarnastele noorteorganisatsioonidele hea hinnaga koolitusi. Septembris töötati välja õpilasesinduste eneseanalüüsiankeet ja koolitussüsteem, mis võimaldab liikmesühendustel EÕELi kaudu endale koolitusi tellida.

Õpilasesinduste eneseanalüüsiankeet

Ankeedi eesmärk on aidata õpilasesindusi tulemuslikult koolitada. Ankeedi vastuste põhjal toimub õpilasesinduste hetkeolukorra analüüs. Nii saab liikmete valdkond aimu

õpilasesinduste jaoks olulistest murepunktidest ja leiab neile ka võimalikult kiired ja efektiivsed lahendused. Kõikide täidetud ankeetide põhjal, mille liikmesühendused meile saadavad, koostame üldkoosolekuteks järjepidevalt ülevaateid EÕELi liikmete hetkeolukorra kohta.

Koolitajateks on EÕEL-i ja EÜL-i koolitajate koolituse „Noored koolitajad“ läbinud grupp. 2010. aasta lõpus tegeleti liikmete koolitussoovidega ning uute koolituste planeerimisega järgmisesse aastasse. 2010. aasta jooksul vahendas EÕEL 8 koolitust ning huvi ning nõudlus kasvab. Lisaks toimus üldkoosoleku raames paralleelselt viis 3-tunnist lühikoolitust erinevatel teemadel. Projekti „Noortest lähtuva tervisekasvatuse“ raames osales noorte tervisekoolitusel Roostal 34 noort erinevatest koolidest üle Eesti.

Vabatahtliku Tegevuse Arengukeskuse (VTA) programm ja vabatahtlike küsimustik

Novembrikuus tegeleti peamiselt Vabatahtlike Kaasamise Programmiga. Selle raames toimus kaks koolitust, kus osales esimees, liikmete valdkonna juht, liikmete valdkonna arendusjuht ning tegevjuht.

Projektid

Liikmete valdkond kirjutas möödunud aastal kaks mahukat projekti. Nendest üks rahastust ei saanud ning teise kohta selgub vastus alles suvel. Liikmete valdkonna arendusjuht viis lõpule ühe poolelioleva projekti (Noortest Lähtuv Tervisekasvatus - NLT).

Projekt „Suurkoolid“

Koostati EÕELi suurkoolide/hooajakoolide projekt, mille eesmärgiks on tõsta Eesti õpilasesinduste pädevust nii nende igapäevastes tegevustes kui ka laiemate haridusteemaliste küsimuste arutamisel. Antud projekt oleks alternatiiv üldkoolitustele.

Projekti käidi 2 korral ENEB-ile tutvustamas (augustis ja oktoobris), kuid neile meie idee sellises vormis ei sobinud. Algse idee puhul olid nad vastu koolitustegevuse rahastamisele ja uuendatud projektiidee puhul oli nende jaoks sihtgrupp liiga väike ja meie teemad ei haakuvat nende prioriteetidega (töötud noored jne).

Projekt „VÕRK – Võrgustik Õpilaste Riiklikuks Koostööks“

Suurkoolide projekti asemel valmis KÜSK-i projekt, mis sisaldab endas suurkoolidest edasi arendatud seminaripäevade ideed. Endiselt oodatakse projektile vastust.

Projekti eesmärgiks on suurendada õpilasesinduste suutlikkust panustada Eesti Õpilasesinduste Liidu tegevustesse ning õpilaste huvikaitsesse ja osalust ühiste eesmärkide ja tegevuste määramisel.

Projekt „Noortest lähtuv tervisekasvatus“

Seoses projektijuhi lahkumisega viis liikmete valdkonna arendusjuht projekti lõpule. Korraldati projekti lõppüritus, Roosta koolitus, mille ettevalmistamisele ja koolitajate leidmisele kulus aega. Saadi ülevaade projekti muudest tegevustest ning koostati lõpparuanne.

Arendustegevus

Analüüsi ja kaardistamise poole pealt võime kokkuvõtlikult välja tuua järgmised elluviidud tegevused:

- EÕEL-i meeskonnale eneseanalüüsi-ankeedi koostamine, mille eesmärk on saada tagasisidet nii juhatusele kui töötajatelt. Eneseanalüüsi ankeedile järgneb ka liidu esimehe poolt korraldatavad arenguvestlused. Pärast põhjalikku analüüsi selgitatakse välja hetkeolukord ning vastavalt vajadustele koostatakse EÕELi meeskonnale ja juhatusele koolituskava. Kõik meeskonna liikmed täitsid ankeedi ära, kuid analüüsimiseni ei jõutud eelmise esimehe huvi puudumise tõttu. Uus esimees võttis samuti meeskonna sisese kliima analüüsimise enda tegevusplaanidesse.
- Õpilasesinduste eneseanalüüsi-ankeedi koostamine ja analüüs – praeguseks on täidetud eneseanalüüsi-ankeedi saatnud 20 kooli. Vaja on veel eneseanalüüsi-ankeeti liikmetele tutvustada ning õhutada neid seda täitma. Ankeedi täitmine arendab ÕE siseselt meeskonnatööd ning paneb neid mõtlema tugevatele ja nõrkadele külgedele. Mida rohkem ankeete täidetakse seda parema ülevaate saab EÕEL enda liikmete tegevustest ja hetkeolukorrast. Laekunud ankeetide analüüs annab võimaluse koostada liikmete vajadustest lähtuv tegevuskava. Kevadisel üldkoosolekul kantakse ette analüüsi kokkuvõtte.
- Viimase 3 aasta jooksul läbi viidud infotundide statistika koostamine – kaardistati koolid, kes on perioodil 2008-2010 osalenud meie suurematel koolitustel ja kus on korraldatud infotunde. Keskenduti passiivsetele liikmetele, et uurida nende hetkeolukorda ning arenemist. Liikmete valdkonna juht võttis ühendust passiivsete liikmetega, et uurida nende väheaktiivse tegevuse ja huvipuuduse põhjuseid. Suhtluse käigus saadi juurde koole infotundide läbiviimiseks.
- Regionaalsete liitude kaardistamine – koostati kontaktandmete tabel, kuhu on kantud kõik praegu eksisteerivad ja tegutsevad kui ka ajaloolised regionaalsed liidud ja noortekogud.
- Liikmete andmebaasis (ESCUbaas) andmete uuendamine.

Regionaalsed liidud

Arvesse võeti eelmise liikmete valdkonna nõuniku mõtted regionaalsete liitude arendamiseks. Valdakond koostas enda nägemuse regionaalsete liitude ja EÕELi koostööst. Augustikuus toimunud suvekoolis tutvustasime regionaalsete liitude arendamise ideed selleks loodud simulatsiooni abil ning saavutati esimesed kontaktid kohal olnud regionaalsete liitude esindajatega. Koostöös juhatusega töötati välja regionaalsete liitude arengustrateegia. 26.märtsil toimus kohtumine regionaalsete liitude esinajatega. Kohtumisel saada teada teise osapoole (regionaalsed liidud) arvamus ja nägemus koostööst ja selle võimalikust vormis. Üldkoosolekul on planeeritud regionaalsete liitude esindajatele eraldi töögrupp kus tehakse järgmisi samme ja ettevalmistusi võimaliku koostöö alustamise suunas.

Kokkuvõte

kandideerima uue õpilaslehe toimkonna koosseisu. Eesmärk lihtne- koondada õppurite arvamusi olles seeläbi õpilaste häälekandja üle kogu Eestimaa.

Et kindlustada toimkonna efektiivne töökorraldus, on toimetuses tökohustused jaotatud valdkondlikult.

Toimkonna koosseis on:

Peatoimetaja- Aksel Lõbu

Tegevtoimetaja- Kätlin Maal

Spordivaldkonna toimetaja- Kervin Kull

Meelelahutusvaldkonna toimetaja- Tuuli-Ann Freienthal

Kultuurivaldkonna toimetaja- Kadi Hainas

Infofoori finantsjuht- Anni Heinsalu

Haridusvaldkonna toimetaja- Angela Tikoft

Arvamustoimetaja- Margaret Koord

Õpilaslehe uudistega saate tutvuda Facebookist aadressilt www.facebook.com/opilasleht

Kultuurivaldkonna finantsjuht

Kultuurivaldkonna finantsjuhi eesmärk on koordineerida Õpilasliidu siseste ürituste sponsorküsimusi- ning suhtlust vältimaks koostöösuhtluse dubleerimist erinevate ürituste raames ja partnerlussuhete kaardistamisest. Kultuurivaldkonna finantsjuht on Johanna Saareke.

Koolitus/praktikakohad

Tagamaks Õpilasliidu arengu, tuleb panustada vundamenti- õpilastesse. Arendamiseks nende loomingulisust ja avardades nende teadmisi kultuurivaldkonnas, oleme pakkunud huvilistele võimalust täita praktikakohti fotokunsti ja pilditöötusega tutvumiseks. Selleks puhuks oleme saatnud delegaadid üritusi jäädvustama läbi kaamerasilma ning praktiseerima teadmisi piltide töötlemisel. Siinkohal on suureks abiks olnud ettevõtte Pildilabor ning Indrek Gutmann, kes on oma teadmisi ja tehnikat koolitusprogrammi raames jaganud. Pildistamisega on tutvunud Marta-Helena Saluri, Sandra Raudsepp, Kerli Võsa ja Külli-Carmen Gratškov.

Oma oskusi töötlusprogrammidega on näidanud Anu Kommer, kelle portfooliosse kuuluvad mitmed Õpilasliidu ürituste plakatid.

Õpilaslehe toimkonna koosolekul osales Ilmar Kahro, kes on Eesti Päevalehe ajakirjanik ning endine Õpilaslehe Õ toimkonna liige. Kohtumise raames jagati teadmisi ajakirjanduse vallas ning arendati suhtlusvõrgustikku Eesti Päevalehega, et Eesti ühe suurima ajalehe kõrvalt nii mitmeidki nippe õppida.

Lisaks fototöötusele ja pildistamisele pakkusime noortele võimalust osaleda dokumentaalfilmi Klahv võtteplatsil ning saada seeläbi informatsiooni video tegemisest ja

montaažist. Samuti tutvuda valgustus- ja helitehnikaga professionaalide käe all. Võimalusest haarasid kinni Marta –Helena Saluri, Sandra Raudsepp ja Justin Mikhlep.

Teatrihuvilistele avanes aasta alguses võimalus tutvuda kulisside taguse eluga ja osaleda kultuskirjaniku August Kitzbergi draamateose „Libahunt“ proovides. Teatri küllastamisega tahame luua noortele soodsa keskkonna eneseteostuseks ja arendamiseks ning pakkuda lisaks apoliitilistele tegevustele Õpilasliidu maastikul ka kultuuri.

2.-4. detsembril toimus Eesti Näituste Messikeskuses Teeviit 2010. Sellel aastal jagasime boksi Eesti Üliõpilaskondade Liidu ning ISIC-ga. Teeviida delegatsiooni moodustasid Kertu-Lilli Meerbach, Kertu Vahtra, Pilleriin Kalmus, Mart Veliste, Annli Heinsalu ja Kervin Kull.

Meediaplaan ja kommunikatsioonistrateegia

Dokumentide eesmärgiks on kirjeldada Eesti Õpilasesinduste Liidu meediasuhtlust ja planeeritud tegevust sotsiaalmeedia võrgustikes. Koostamisel on kasutatud statistilisi tulemuste kokkuvõtet Õpilasliidu intermaailma võrgustikest.

Tulemustest selgus, et pealinnastumine on Õpilasliidu suur probleem. Näitena märgin ära Facebooki jälgijate jaotuse maakonniti- ligi 380st jälgijast 290 on Tallinnast, 60 Tartust ning ülejäänud teiste maakondade esindajad. Siinkohal on edasine suund tagada infotratsiooni kättesaadavuse väiksemates piirkondades, et seeläbi maapiirkonna esindajate delegatsiooni suurendada.

Sotsiaalmeedia kanalid

Et kõigile Õpilasesinduste Liidu liikmed ja huvitujad saaksid tegevustest, üritustest ja pakkumistest kiire ülevaate, kasutame populaarseid noorte veebilehekülgi Twitter ja Facebook, mille haldamise eest vastutab kultuuri- ja kommunikatsioonivaldkonna juht. Samuti võivad ettevõtted leida meie kohta infot innovatsioonista kodulehelt IN.

Õpilasliit tahab oma liikmetele lähedal olla, et vajadusel neile abiks olla nõu ja jõuga. Alates septembrikuust võite meie kohta lugeda juba Euroopa Päevikust ja Kool24 ajakirjast Kool Kutsub, mida jagatakse tasuta üle kogu Eesti.

3.-6. augustil toimus Lainela puhkekeskuses Õpilasliidu suvekool, kuhu kogunesid üle 150-ne noore nautima suvist ilma ning parimat seltskonda. Muidugi ei jäänud päevakorrast välja poliitilised teemad ja Liidu üldist arengut kujundavad arutelud, küllastas haridus-ja teadusminister Tõnis Lukas.

Suvekooli korraldusmeeskonna peakorraldajad olid Kärt Maalinn ja Elis Tootsman. Korraldusmeeskonna liikmed olid Natali Joonas, Gregor Alaküla, Jaak Laanpere, Eleri Lillemäe, Jane Kalnapenski, Kertu Reinsalu, Kertu-Lilli Meerbach, Krista Vadi, Marliis Reinkort, Sten Kalder. Sirly Pärnaste.

Koostööpartnerid

Õpilasesinduste Liidul on alates 2009. aastast koostööleping E3 Eesti Noorteühenduste ja Üliõpilaskondade Liiduga ning partnerlussuhteid on pärast seda tugevalt arendatud. Koostöös Lastekaitse Liiduga korraldati novembrikuus 101 Last Toompeale ning 2011. aasta alguses seminar „Ütlen ja osalen“ ning TORE 15 üritusel juhtis valdkonna juht suhtluspsühholoogia töögruppi.

Kultuurivaldkond hindab kõrgelt koostööd teatritega ja selleks puhuks on Õpilasliidul olemas Endla teater, kes toetab meid tasuta piletitega. Noored, kes huvituvad spordist ja jalgpallist, said võimaluse arendada suhtlust Jalgpalli Liiduga, mis pani välja tasuta piletid jalgpalli mängudele.

101 Last Toompeale

Novembris toimus Õpilasliidu ja Lastekaitse Liidu noortekogu poolt korraldatav noortefoorum 101 Last Toompeale, mis eelmisel aastal toimus juba 19.korda. Probleemteematika oli karjääriõpetuse vajalikkust arutlev- ka minul on oma karjäär?!

Enne lõppfoorumit Toompeal toimusid eelfoorumid Kuressaares, Paines, Tartus, Pärnus, Tallinnas ja Sillamäel. Sujuva korraldusliku poole tagasid Kalev Kodzis, Gerrit Lääne, Marili Niidumaa, Britt Järvet, Liina Rüütel, Kertu Vahtra, Kristiina Ersto, Lisette Huaniita Sipelgas, Toomas Laigu, Evelina Nõmme, Irina Grjadova, Darja Vinogradova, Märt Laus, Henri Allik, Mariin Virolainen, Natali Joonas, Anni Heinsalu, Kristen Aigro, Katrin Kreinin, Tauri Parik, Julia Vahramejeva, Raina Lipand.

Noortefoorumil valiti lapsesõbralik ühiskonnategelane, kelleks oli Aivo ja Maria Värton ning lapsesõbralik organisatsioon, milleks on AS SEBE. Jaanuaris toimus Märka Last keskuses 101 Last Toompeale tänuüritus, kus anti lapsesõbraliku organisatsiooni ja ühiskonnategelase auhinnad kätte.

Õpilasesinduste Liidu logo uuendamine

Logo on organisatsiooni nägu, ta peab väljendama Õpilasliidu olemust, missiooni ja visiooni ning ühtlasi täitma esinduslikku rolli. Ta peab olema üheselt mõistetav liikmetele, partneritele ja sponsoritele ning seetõttu algatas kultuuri-ja kommunikatsioonivaldkond logo konkursi. Eesmärgiks uuendada või luua täiesti uus kuvand Õpilasliidu logost.

Konkurss algas 20.veebruaril ning kestis 23.märtsini. Laekus 6 tööd, mis lähevad Üldkoosolekul laiemalt tutvustamiseks.

Õpilaslehe Infofoor nime ja logo konkurs

Novembrist kokku kutsutud õpilaslehe toimikond kuulutas aasta alguses välja laiaulatusliku kampaania leidmaks logo ja nime õpilaslehele. Veebruaris kinnitati noorte häälekandja nimeks Infofoor ning logo konkursi võitis Liivi Dederer võistlustööga Pliiats.

Esindusfunktsiooni täitmine

Kultuuri-ja kommunikatsioonivaldkonna ülesanne on esindada Õpilasliitu erinevatel koostööpartnerite ja institutsioonide üritustel, et arendada koostöösuhtlust ja leida kasulikke kontakte ning informatsiooni, mida organisatsioonis tarbeks kasutada. Eesmärgi täitmiseks on Õpilasliidu esindajad osalenud partnerite üldkoosolekutel, seminaridel ning žüriitöös.

Q-tegija aukiri

Q-tegija aukiri antakse välja lugupeetud aktivistidele, kes on panustanud Õpilasliidu organisatoorsesse töösse ning näidanud seeläbi märkimisväärsed tulemusi. Q-tegija tiitel on austusavaldus tehtud töö eest. Eelnevalt mainisin, kui tähtis on organisatsioonil olla esinduslik ja oma näoga dokumentides ja tunnusjoontes ning seetõttu pidas kultuurimeeskond vajalikuks värskendada aukirja. Uue Q-tegija aukirja kavandi töötas välja Mirell Jänes koostöös Marili Niidumaaga.

Esinduslik ja noortepärane koduleht on informatsiooni edastamiseks äärmiselt oluline. Selleks puhuks on kultuuri-ja kommunikatsioonivaldkond koostöös juhatuse ja meeskonnaga välja töötanud kodulehe kavandid, mille rakendamisega hetkel tegeletakse. Abikäe on ulatanud Andres Mihkelson ja Kalev Kodzis.

Mitte ainult Õpilasliidu koduleht ei vaja uundamist, värskendamist vajab ka Õpilaslehe kodukas, mis hetkel ei toimi. Infofoor edastab artiklid kasutades Facebooki ning seda seni, kuni koduleht on uuendamisel.

Aasta on möödunud kiirelt ja tegevusterohkelt. Kultuuri- ja kommunikatsioonivaldkond on keskendunud kultuurilooma arendustegevusele, et pakkuda liikmeskonnale lisaks apoliitikale ka kultuuri ja põnevust. Siinkohal olgu märgitud koostöösuhtlus teatritega, liikmeskonna koolitustegevus läbi praktika –pildistamine ja videorežii, info kuvangu suurendamine läbi sotsiaalmeedia kanalite teadete efektiivsuse suurendamise, koostöösuhtluse arendamine noorteorganisatsioonidega ja ettevõtetega, kes panustavad Õpilasliidu ürituste toimimist.

Kui eelmisel aastal tegeleti suuresti valdkonna tööle panemisega ja meeskonna koolitamisega, siis sellel aastal pöörati tähelepanu valdkonna arendustegevusele unustamata siinkohal koolitamine. Faktipõhine õpimeetod ei ole kunagi efektiivseim variant olnud ning seetõttu töötasime välja praktikakohtade täitmise. Usun, et valdkond on möödunud kuude jooksul väga palju muutunud ja siinkohal on parim aeg tänada kõiki neid, kes te olete andnud suure panuse kultuuri-ja kommunikatsioonivaldkonnale.

MEEDIAKAJASTUS

Siin on kirjas EÕELi kajastus möödunud aastast. Info on leitav ka kodulehelt aadressil <http://opilasliit.ee/meie-meedias.htm> .

Õpilasliit sai uued juhid. Postimees Online. 13.04.2010. <http://www.postimees.ee/?id=249444>
Õpilasliit: Riigieksamid vajavad sisuvärskendust. Postimees Online. 01.03.2010. <http://www.postimees.ee/?id=270706>

KRIITIKA: Koolireform jagab hoolekogule liiga vähe võimu. Postimees Online. 02.06.2010. <http://www.postimees.ee/?id=270703>

Matemaatika eksam toob Lukase õpilastega online-väitlema. Postimees Online. 03.06.2010. <http://www.postimees.ee/?id=271544>

Tüdrukud teenivad ja säästavad vähem. Eesti Ekspress. 04.06.2010. <http://paber.ekspress.ee/viewdoc/35F7F3AC8C14A537C2257736005F315E>

Õpilased, lapsevanemad, õpetajad - lõpuni rahul pole seadusega keegi. Eesti Päevaleht. 10.06.2010. <http://www.epl.ee/artikkel/57828>

Õpilased pooldavad spikerdamise keelamist. Delfi. 18.08.2010. <http://www.delfi.ee/news/paevauudised/eesti/opilased-pooldavad-spikerdamise-keelamist.d?id=32648791>

Õpilased toetavad spikri eksamile toomise keelamist. ERR. 18.08.2010. <http://uudised.err.ee/index.php?06212485>

Õpilased sooviks tasuta õppeväljasõite. Postimees Online. 22.08.2010. <http://www.postimees.ee/?id=301952>

Millised peaksid olema lapse koolirõivad? Tarbija24.ee. 24.08.2010. <http://www.tarbija24.ee/?id=303457>

Õpilasliit: kooli edukust näitab hoopis edasiõppimine. Postimees Online. 25.08.2010. <http://www.postimees.ee/?id=304067>

Haridusministeerium teeb oma edetabeli koolidest. Postimees Online. 27.08.2010. <http://www.postimees.ee/?id=304745>

Õpilasliit taunib õpilaste poliitilist ärakasutamist. Õhtuleht. 05.09.2010. http://www.oh tuleht.ee/index.aspx?id=393184&utm_source=category:all&utm_medium=rss&utm_campaign=articles

Õpilasliit taunib õpilaste poliitilist ärakasutamist. Postimees Online. 05.09.2010. <http://www.postimees.ee/?id=308706>

Õpilasliit taunib õpilaste poliitilist ärakasutamist. Delfi. 05.09.2010. <http://www.delfi.ee/news/paevauudised/eesti/opilasliit-taunib-opilaste-poliitilist-arakasutamist.d?id=32962719>

Õpilasliit: spikerdama ajab faktikeskne õpe. Postimees Online. 07.09.2010. <http://www.postimees.ee/?id=309727>

Õpilasliit avaldab meelt tasuta koolitoidu toetuseks. Postimees Online. 10.09.2010. <http://www.postimees.ee/?id=311065>

Meeleavaldus tasuta koolitoidu toetuseks gümnaasiumis ja kuttseõppeasutustes. Aktuaalne Kaamera. 12.09.2010. <http://uudised.err.ee/index.php?0534940&id=35818&play> (alates 13:10)

Tasulise koolitoidu vastu protestinud õpilased pöördusid erakondade poole. Postimees Online. 13.09.2010. <http://www.postimees.ee/?id=312169>

Õpilasliit: eksam üksi on halb mõõdupuu. Postimees Online. 19.09.2010. <http://www.postimees.ee/?id=313997>

Õpilasliit kinnitas riigikogu valimiste platvormi. Delfi. 29.10.2010. <http://www.delfi.ee/news/paevauudised/eesti/opilasliit-kinnitas-riigikogu-valimiste-platvormi.d?id=34406031>

EÕEL ettepanekud hariduselu korraldamiseks. 29.10.2010.
http://vikerraadio.err.ee/klipp?main_id=3176167&s=start

Õpilased: varjakem koolide riigeksamitulemusi. Postimees Online. 2.11.2010.
<http://www.postimees.ee/?id=335316>

Õpilased: pedagoogi ohver võib pöörduda politseisse. Postimees Online. 03.11.2010.
<http://www.postimees.ee/?id=336544>

Õpilasliit soovib programmi toel koolirõõmu kasvatada. Postimees Online. 17.11.2010.
<http://www.postimees.ee/?id=343007>

Õpilased hääletasid täna riigikogus karjääriõppe poolt. Postimees Online. 19.11.2010.
<http://www.postimees.ee/?id=344663>

Õpilasliit sai uued juhid. Postimees Online. 19.11.2010. <http://www.postimees.ee/?id=344785>

Liit: riigeksamite ülistamine on õpilasvaenulik. ERR uudised. 02.12.2010. <http://uudised.err.ee/index.php?06220228>

Noored tahavad osata olla tervemad ja rõõmsamad. Noorte Hää. 04.12.2010.
<http://noortehaal.delfi.ee/news/kool/noored-tahavad-osata-olla-tervemad-ja-roomsamad.d?id=36048425&l=wdelfi>

Õpilasliit: mis hinnaga PISA-edu saavutati? Postimees Online. 07.12.2010.
<http://www.postimees.ee/?id=353686>

Noored loovad Pärnu koolide võrdlussüsteemi. Pärnu Postimees. 23.02.2011.
<http://www.parnupostimees.ee/?id=392917>

Tallinna kooli õpetaja vägivaltatseb õpilaste kallal. Õhtuleht. 09.03.2011.
<http://www.oh tuleht.ee/417679>

EÕEL: Õpilasel peab koolis ohutu olema. Delfi Noorte Hää. 09.03.2011.
<http://noortehaal.delfi.ee/news/kool/article.php?id=41810275>

Killuke koolide eksamipingeridade konkurendist sai valmis. Postimees Online. 11.03.2011.
<http://www.postimees.ee/?id=401216>

Valminud on Pärnu koolide võrdlussüsteem. Delfi Noorte Hää. 11.03.2011.
<http://noortehaal.delfi.ee/news/kool/valminud-on-parnu-koolide-vordlussusteem.d?id=41919289>

Valminud on Pärnu koolide võrdlussüsteem. Pärnu Noorte Infoportaal. 11.03.2011.
<http://www.parnunoored.ee/et/haridus/320-valminud-on-paernu-koolide-vordlussusteem>

Õpilasliit: kas kodulähedane kool asub teises Tallinna otsas? Tallinna Postimees. 15.03.2011. <http://www.tallinnapostimees.ee/?id=403161>

Õpilasliit: Aaviksoo vajab aega enda tõestamiseks. Postimees Online. 29.03.2011.
<http://poliitika.postimees.ee/?id=410574>